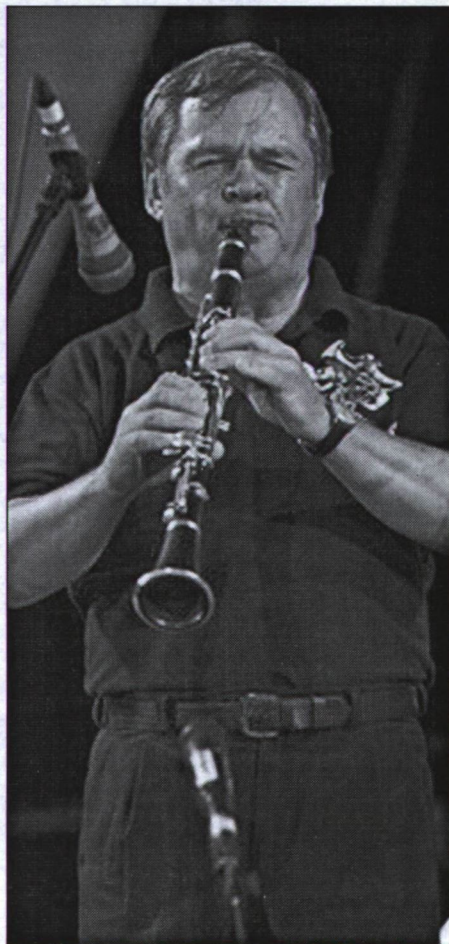

„Egyre fontosabb a környezettudatosság”

Molnár Gyula madarokról, természetvédelemről és a „mi Alföldünkéről”

Dr. Molnár Gyula főiskolai adjunktus, természetfotós a természetvédelem érdekében végzett hazai és nemzetközi munkássága, oktatói tevékenysége elismeréseként augusztus huszadika alkalmából a Magyar Köztársaság Érdemrend Lovagkeresztjét vehette át a környezetvédelmi minisztertől. Ebből az alkalomból beszélgettünk vele.

Mi indított egy fiatalot arra, hogy szenvedélyes természetkutató legyen?

Valamikor tízéves koromban általános iskolai tanárom beoltott a természet szeretetével. Ötven év alatt azonban nagyon sokat jártam a természetben, s láttam sok kedvenc madaramat eltűnni vagy számukat lecsökkenni, s értük is cselekedtem, amikor az általam ismert területek egy részét sikerült védetté nyilvánítani.

Gondolom, a rendszerváltás óta ez nehezebbé vált...

Igen, ugyanis amikor egy viszonylag nagy területnek több gazdája van, akkor a védetté nyilvánítás sokkal nehezebb. Korábban az általam javasolt területek állami kezelésben voltak, az ott gazdálkodó szervek hozzájárulása kellett a folyamathoz, ma viszont ott van a magántulajdon szentsége... Amire viszont büszke lehetek, az a pitvarosi puszta, amely fokozatosan védett része lett a Körös–Maros Nemzeti Parknak, sőt a park nevét is az én javaslatomra fogadták el.

Mitől különleges ez a puszta?

A Dél-Alföldön az ilyen csernozjomos talajú puszta igen ritka, s a kellően nagy terület olyan élővilág fennmaradására ad lehetőséget, ami kisebbben nem lenne lehetséges. Itt megtalálható a fokozottan védett túzok, a réti fülesbagoly és a kékvércse, de említhetném a rendkívül változatos rovar- és növényvilágot is.

Ez a biológiai sokszínűség csökkent vagy megmaradt az elmúlt tizenöt évben?

Kétélű dolog ez: alapvetően csökkent. Magyarország aláírta a riói egyezményt, és sokat is teszünk ennek betartásáért. Húsz-harminc éve ugyanis a gazdálkodási formák nem feleltek meg ennek a normának, alapvetően a monokultúrák domináltak, ezt azonban már nem volt szabad továbbfolytatni. Bizonyos fajok esetében az állomány száma emelkedett, másutt csökkent. A kis parcellák sokszínű életteret jelentenek, a védetté nyilvánítás viszont nem az egyetlen módja a fajok megmentésének.

Hogyan értékeli a Natura 2000 programot?

Előremutatónak tartom, hiszen további területek kapnak védettséget, de ez nem azt jelenti, hogy ott nem lehet semmit csinál-

ni, hanem csak olyasmivel foglalkozhatnak a gazdák, ami a fajok fennmaradását nem veszélyezteti. Az ország területének jelenleg 10%-a védett, ezután ez az arány a duplájára fog emelkedni. A ritka fajok sorsa azonban nem a védett övezetekben fog eldőlni, hanem a fennmaradó 80%-on.

Molnár Gyula természetfotósként milyen képet rögzítene a Tisza mentéről a négy évvel ezelőtti ciánszennyezés után?

Jó kérdés... A madárvilágot szerencsére nagyon nagy kár nem érte. Nemrég megjelent egy német könyv Ártéri erdők: az utolsó őserdők Európában címmel, 18 általam rögzített képpel. Az ebben a témában kutatók szerint ezek a hullámtéri erdők a 150 évvel ezelőtti emberi beavatkozás után annyira regenerálódtak, hogy voltaképpen felidézik a több száz évvel ezelőtti alföldi mocsárvilág emlékeit. Ezért kellene a Tisza egész szakaszát védetté nyilvánítani. Ezek ugyanis szentélyek, amelyek a génbankok szerepét töltik be. Ami pedig a szegedi sikereket illeti, 1991-ben én javasoltam a Liget helyi védelem alá helyezését, most pedig a Kállay-liget megóvásáért törekszem, talán még a területét is megnövelhetjük.

Az elismerés azonban nemcsak a fotózásról szól...

Így van, biológiát és környezetvédelmet is oktatok, s úgy látom, hogy az egyetemről kikerülő hallgatók környezettudata teljesen átalakul, ők valósággal „megfertőzik” a zöldelemmel a környezetüket. Szeretném, ha ugyanez végbemenne a magyar társadalomban is.

M. G.

